

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ

ရှမ်းမငယ်ကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၃
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၄

၂။ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၆
- ၂.၂ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာအကြောင်း-----၆
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၇
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၉
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၅
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်-----၁၆
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ-----၁၈
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၂၀
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၂
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၄
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ-----၂၆
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ -----၂၇
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ-----၂၉
- ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း-----၃၀

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း-----၃၁

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၂

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၃

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၄

၇။ နိဂုံးချုပ်-----၃၅

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း-----၃၆

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

မွန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရှမ်းမငယ်အုပ်စု၊ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်” မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤသစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာ လူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာ များ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင် တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှု-စီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲ မှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိက လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာသည် ရှမ်းမငယ်အုပ်စု၊မိတ္ထီလာမြို့နယ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာ မြို့ ၏ အနောက်ဘက် မိုင်-၂၀အကွာနှင့် ရေဝေ၏မြောက်ဘက် ၂-မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ၃၇-ဧကကျယ်ဝန်းသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော လူဦးရေ ကျား (၁၉၅) မ (၂၁၉) ဦး စုစုပေါင်း (၄၁၄)ဦး နေထိုင်ကြသည်။ အိမ်ခြေ ၆၈-အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု - ၅၇စု ရှိပါသည်။

၂.၂ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာအကြောင်း

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာသည် ရှမ်းမငယ်အုပ်စု၊မိတ္ထီလာမြို့နယ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာ မြို့ ၏ အနောက်ဘက် မိုင်-၂၀အကွာနှင့် ရေဝေ၏မြောက်ဘက် ၂-မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိသည်။ သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ၃၇-ဧကကျယ်ဝန်းသည်။ ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော လူဦးရေ ကျား (၁၉၅) မ (၂၁၉) ဦး စုစုပေါင်း (၄၁၄)ဦး နေထိုင်ကြသည်။ အိမ်ခြေ ၆၈-အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု - ၅၇စု ရှိပါသည်။

လူမှုရေး - ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ သစ်ဆိမ့်ပင် ကျေးရွာရှိ အနီးအနား ရွာများဖြစ်သော ချောင်းခွ၊ ကုက္ကိုတော၊ ဝွေးကုန်းကျေးရွာတို့နှင့် ဆက်သွယ် ခြင်း လူမှုဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန် ကြသည်။ သာရေး/နာရေးနှင့် အခြားပွဲတော်များရှိပါက အတူတကွပူးပေါင်းပါဝင်ကြပြီး ကျရာတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လေ့ရှိပါသည်။

ပညာရေး - သစ်ဆိမ့်ပင်ရွာထဲတွင် မူကြိုကျောင်းနှင့် မူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ ကျောင်းအမှတ်မှာ ၁၈၃ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းဆောင် ၂-ဆောင်ရှိ၍ စာသင်ခန်းမှာ ဟောခန်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းအိမ်သာ ၄-လုံးရှိသည်။ ကျောင်းသားဦးရေ ကျား-၃၄ ဦး နှင့် မ-၄၀ ဦး စုစုပေါင်း ၇၄-ဦး ရှိပါသည်။

ကျန်းမာရေး - သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာတွင် ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ အရံသားဖွားတစ်ဦးရှိပါသည်။ အအေးမိ၊ ဖျားနာ၊ ချောင်းဆိုးရောဂါများအား အရံသားဖွားဖြင့် ကုသ၍ရပါသည်။ ဆေးလုံလောက် မှုမရှိပါ။ အရေးပေါ်အခြေ အနေဖြစ်လာပါက ၃-မိုင်ခန့်ဝေးသော ရှမ်းမငယ်တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။

လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး - အဓိကလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ ကားများသွားလာ၍ ခက်ခဲသည်။ အခြားသောယာဉ်၊ တိရိစ္ဆာန်နှင့် လူများ သွားလာ၍ရသည်။ မိုးရာသီတွင် ယာဉ်များ သွားလာရခက်ခဲသည်။

စီးပွားရေး - သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ အဓိကသက်မွေးမှုလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေး ဖြစ်သည်။ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ နေကြာ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် နွားစာ များအား စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရာသီအလိုက်သီးနှံစိုက်ပျိုးလေ့ရှိသည်။ မွေးမြူရေး နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်တို့အား တပိုင်တနိုင်မွေးမြူကြသည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

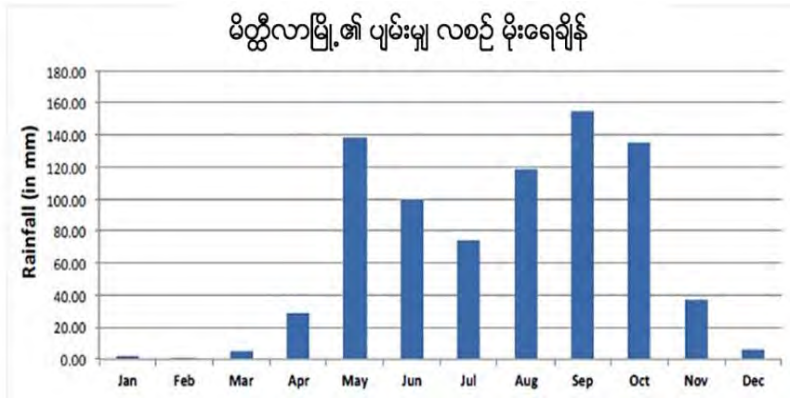
မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထား သည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင် ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မ တွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသော မြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည် အခြား မြို့နယ်များနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန်ရရှိမှု နည်းပါးသည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိ မိုးရေချိန်သည် မြောက်သွေ့ဒေသရှိ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ (၈၀၀) မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်တိုင်းတာချက်များမှာ ပုံ (၅) အတိုင်း မေလနှင့် စက်တင်ဘာလများတွင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမြောက်သွေ့ ဒေသရှိမန္တလေး တိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ဧပြီလသည် ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၈.၂) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍ အပူဆုံးလ ဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၁၀) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၁၃) ရက်နေ့၏ (၄၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံး

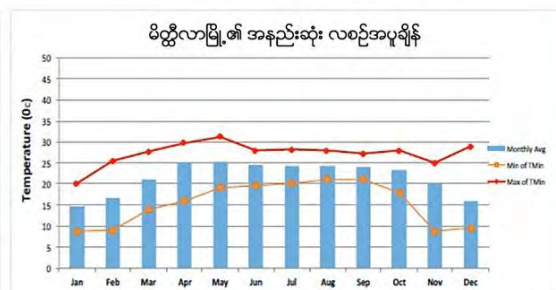
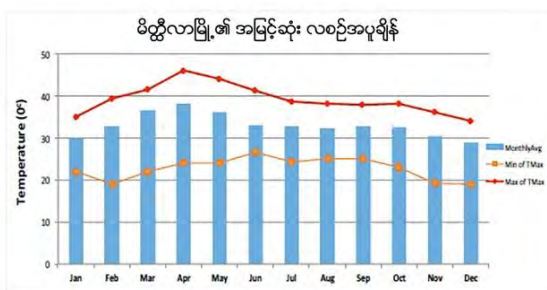

ပုံ၅၊မိတ္ထီလာမြို့ ၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့်ပြတိုက်သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

အပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ (၂၀၀၇) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၁၉၉၂) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏ (၁၉)ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင် (၁၉.၁၀) ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကို

တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှ အနိမ့် ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံး၊ အပူချိန်များမှာ (၁၉၉၂) ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၆) ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၈၁) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၉) ရက်တွင် (၉.၃၀ဒီဂရီC)၊ (၁၉၉၇) ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၂၅) ရက်နှင့် (၁၉၈၃) ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်များတွင် (၉.၅၀) ဒီဂရီ C နှင့် (၁၉၉၉) ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ(၂၇) ရက်နေ့တွင် (၉.၇၀) ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်း အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

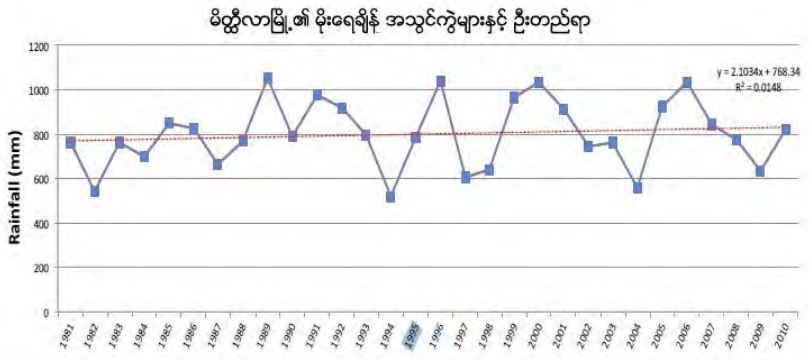

ပုံ၆၊မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပိပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေအပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေနှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 မိုးရွာသွန်းမှုအသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ
 နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

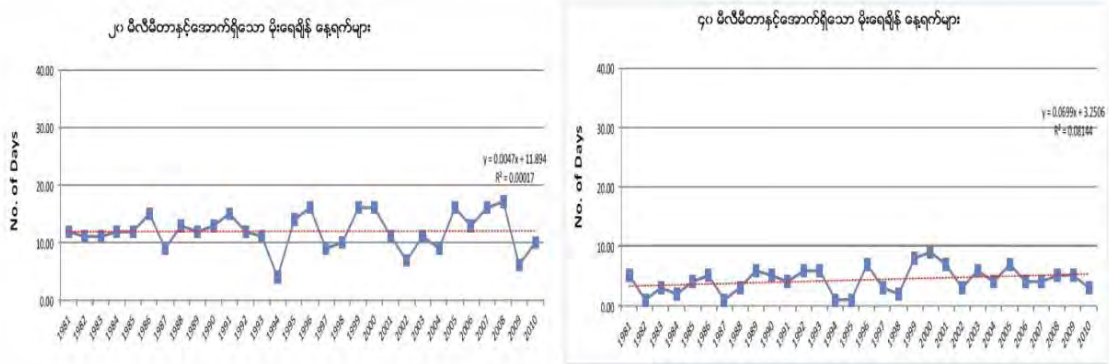
အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံးနှစ် အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီ မီတာကို တိုင်းတာမှတ်သားရ သည်။ ယင်းနှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြား သောတိုင်းတာ မှတ်သားမိသည့်

ပုံ၇၊မိတ္ထီလာမြို့၏၁၉၈၁-၂၀၁၀ခုနှစ်အတွင်းမိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ။အချက်အလက်များသည်နှစ် (၃၀) အတွင်းနှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကိုဖော်ပြသည်။အခြောက်သွေဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ခုနှစ်နှင့်အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ၁၉၉၉ခုနှစ်ဖြစ်သည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်းမှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ (၂၆)ရက်တွင် (၆၀မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီမီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀ မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာလ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆ မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီ မီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များ သာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာမြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုး ရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်းရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊

၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်း တာ မှတ်သား ခဲ့ကြသည်။
 အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာ ကြား တွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ | ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက်ရှိသော မိုးရေချိန် နေ့ရက်များ နှင့် ၄၀မီလီမီတာနှင့်အောက်ရှိသော မိုးရေချိန် နေ့ရက်များ သည်မိတ္ထီလာမြို့၏ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ကြောင်းအနည်းငယ်ဖော်ပြသည်။

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၀မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

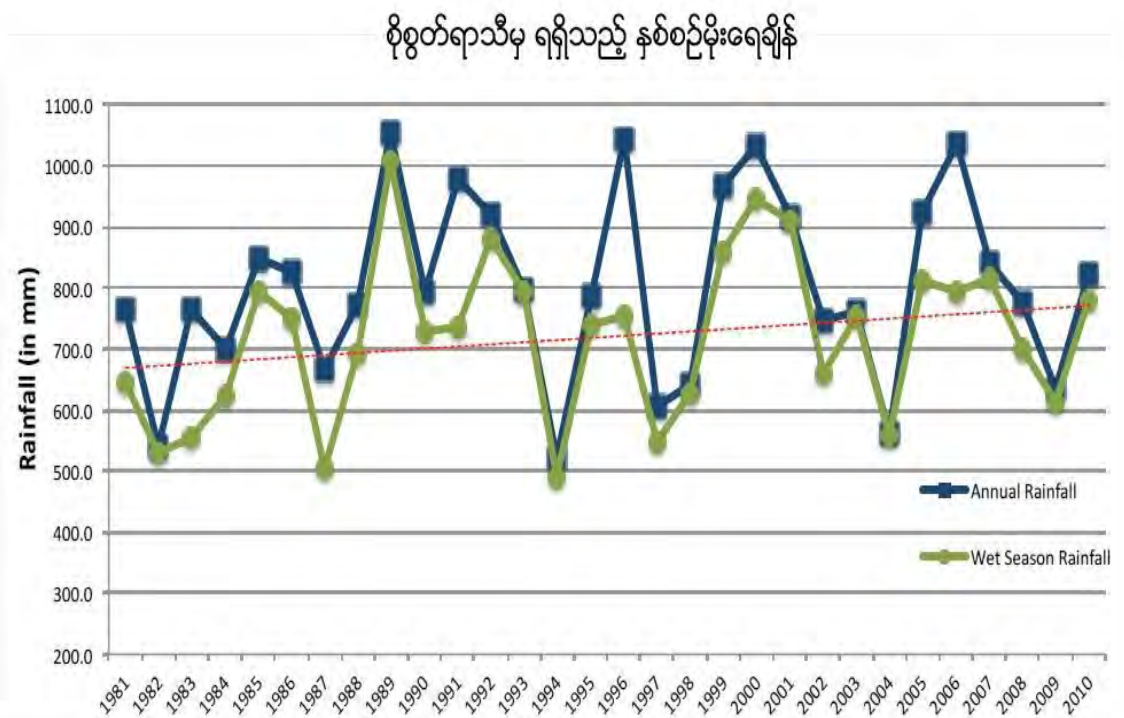
ဇယား ၂ မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်ဧပြီလ၉ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

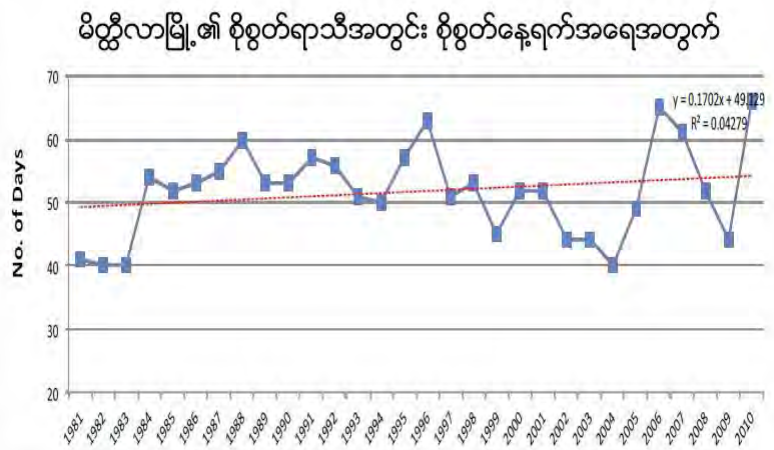
၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့ လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန် နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ၉၄မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေ ချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန် အောက် ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီ အတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက် ကျော်လွန် သောမိုးရေချိန်များကိုတိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ဒုတိယ အခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်ကျော်လွန် သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း

စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ် နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်၊ (၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

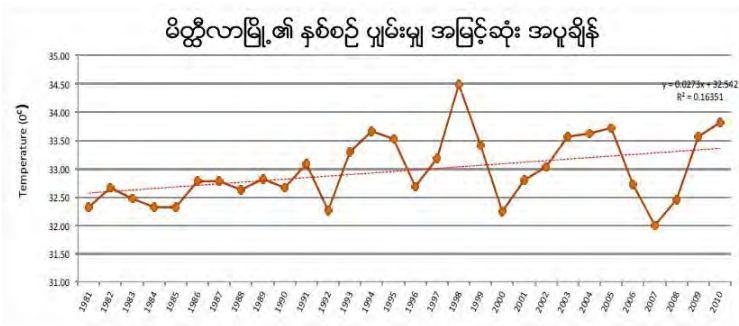
အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့် အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုဖြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

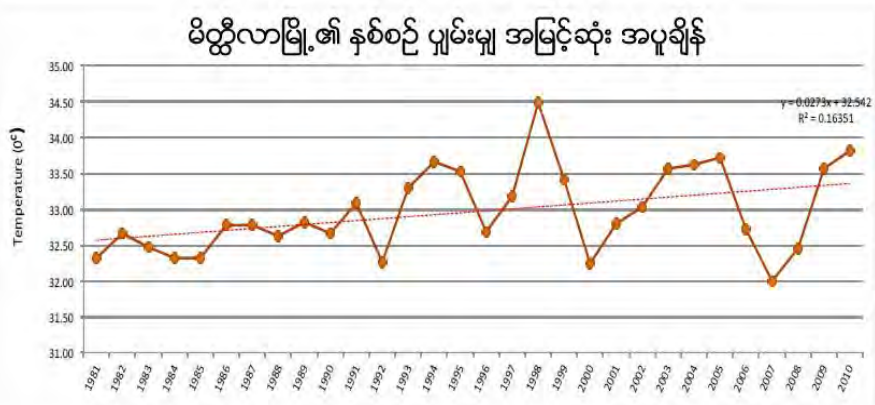
ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေ့အပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နိုင်းယုဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် သာမန်အားဖြင့် ညနေ၆နာရီမိနစ်မှ နံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ဥပမာအားဖြင့် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ညပေါင်း ၂၄၂ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

ပုံ ၁၁။ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဖယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု နှင့်	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	မိုးခေါင်ခြင်း	၁၃၁၉	သီးနှံအားလုံးမျိုးဆုံးခြင်း။	ထင်းခုတ်ရောင်းပြီးဝမ်းစာရှာဖွေခြင်း။
၂။	ပေါ်တာဆွဲခြင်း	၁၃၄၉	တောတောင်ထဲသို့တစ်ရွာလုံးပုန်း ရှောင်နေခဲ့ရာ၊ အစာငတ်ရေငတ် ခြင်း။	ကိုယ်ထူကိုယ်ထလုပ်ဆောင်ခဲ့ရ။
၃။	မီးလောင်ခြင်း	၁၃၄၄	အိမ်(၂)လုံး၊ နွားတင်းကုတ်(၂)လုံး ပျက်စီးသွားခြင်း၊ နွားစာများမီးထဲ ပါသွားခြင်း၊ နွားစာမရှိတော့ခြင်း	ရပ်ရွာလူထုမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေးခြင်း။
၄။	မိုးကြီးခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း	၁၃၆၃	စိုက်ပျိုးပြီးသားသီးနှံများပျက်စီး ခြင်း၊ ကန်ဘောင်ရိုးကျိုးပြတ်ခြင်း။	မွေးမြူထားသောတိရစ္ဆာန်များ ရောင်းချ စားသောက်ရခြင်း။ ရွာလူထုမှ ကန်ဘောင်ရိုးပြန်လည်ပြုပြင်ခဲ့ခြင်း။
၅။	လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း	၁၃၇၅ ၁၃၇၆	အိမ်ပြိုခြင်း၊ နွားတင်းကုတ်များပြို ခြင်း။ အိမ်(၂)အိမ်အမိုးများလန်ပြီး လေနှောက်ပါသွားခြင်း။	ရပ်ရွာလူထုမှပူးပေါင်းပြီး ယာယီတံ ဆောက်ပေးခဲ့ခြင်း။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထလုပ်ဆောင်ခြင်း။
၆။	အပူချိန်ပြင်းထန်ခြင်း	၁၃၇၁	အပူချိန်ပြင်းထန်သောကြောင့် လူတစ်ဦး ဦးနှောက်သွေးကြော ပျက်သေဆုံး ခြင်း	ထန်းရွက်တဲထိုးပြီးနေခဲ့ခြင်း၊ အလုပ်ချိန်လျော့၍လုပ်ခဲ့ခြင်း။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာတွင် ၁၃၁၉ ခုနှစ်၌ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးထားသည့် သီးနှံများ အားလုံးပျက်စီးသွားပြီး စားစရာမရှိသောကြောင့် ထင်းခုတ်ရောင်းပြီး ဝမ်းစာရှာဖွေခဲ့ရကြောင်း သိရသည်။ ၁၃၄၉ ခုနှစ်တွင် ပေါ်တာဆွဲ ခြင်းကြောင့် တောထဲတောင်ထဲသို့ အစာငတ်ရေငတ်နှင့် တစ်ရွာလုံး ပုန်းရှောင်နေခဲ့ရကြောင်းတွေ့ရသည်။ ၁၃၄၄ ခုနှစ်တွင် မီးလောင်ခြင်းကြောင့် အိမ်(၂)လုံးနှင့်နွားတင်းကုတ်(၂)လုံးပျက်စီးသွားပြီး တစ်ရွာလုံးမှ ဝိုင်းဝန်းကူညီပေး ကြောင်းတွေ့ရ သည်။ ၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင် မိုးကြီးခြင်း/ရေကြီးခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများပျက်စီးခြင်းနှင့် ကန် ဘောင် ရိုးကျိုးပြတ်သွားပြီး တစ်ရွာလုံးစားဝတ်နေရေး အခက်အခဲနှင့်ကြုံတွေ့ရသောကြောင့် မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်များရောင်းချ၍ ဖြေရှင်းခဲ့ရကြောင်းတွေ့ရသည်။ ၁၃၇၅ ခုနှစ်နှင့် ၁၃၇၆ ခုနှစ်တို့တွင် လေပြင်းတိုက်ခတ် ခြင်းကြောင့် အိမ်ပြိုခြင်း၊ အိမ်အမိုးများလန်ခြင်း၊ နွားတင်းကုတ် များပြိုခြင်းများဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံးမှ ဝိုင်းဝန်းပူးပေါင်းပြီး ယာယီတံများ ဆောက်ပေးခဲ့ကြောင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာတွင် ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူးလတို့တွင် နေပူချိန်အရမ်း ပြင်းပြီး ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်တို့တွင် နေပူပြီး မိုးအနည်းငယ်ရွာသွန်းလေ့ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ် လများတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းပြီး နေပူချိန်အလွန်ပြင်း ကြောင်း တွေ့ရသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလနှင့်နတ်တော် လတို့တွင် နှင်းများကျပြီး အလွန်ချမ်းအေး ကြောင်း တွေ့ရသည်။

သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများအနေဖြင့် တန်ခူး၊ ကဆုန်လများတွင် ထယ်ထိုး၊ နွားချီးချ၊ ထွန်မောင်း၊ ပျိုးထောင်ပြီး နယုန်လတွင် စတင်စိုက်ပျိုး၍ ဝါဆိုလတွင် အပင်ငယ်လေး များအား ပေါင်းထိုး၊ ဝါခေါင်လတွင် နှမ်းရိတ်သိမ်းကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါခေါင်လတွင် ငရုတ်ပင်နှင့် ဝါပင်များကို ထွန်လိုက်၍ ပဲအမျိုးမျိုးစိုက်ရန်အတွက် ထယ်ထိုးကြောင်း တွေ့ရသည်။ တော်သလင်းလတွင် ပဲစဉ်းငုံမြောင်းကြား ထည်လိုက်၊ ငရုတ်ခွဆုံ သီးဆွတ်၊ ဝါဆေးဖြန်း၊ ပဲအမျိုးမျိုး စတင်စိုက်ပျိုး ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီတင်းကျွတ်လတွင် ငရုတ်သီးဆွတ်၊ ပဲအမျိုးမျိုးပေါင်းထိုး၊ တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် နတ်တော် လတို့တွင် ငရုတ်သီးဆွတ်၊ ဝါကောက်ခြင်း တို့ လုပ်ကိုင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြာသိုလတွင် ပဲစဉ်းငုံဆုတ်၊ ဝါကောက်၊ ပဲအမျိုးမျိုး ရိတ်သိမ်း ခြင်းတို့ လုပ်ကိုင်ပြီး တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလတို့တွင် ဘာမှလုပ်ကိုင် စရာ မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသည့် သီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုးတို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီးနှံများ စိုက်ပျိုးခြင်း၏ အဓိကပြဿနာများမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်နည်းပါးခြင်း၊ မြေဆီမြေဩဇာ လုံလောက်စွာ မထည့်သွင်းနိုင်ခြင်း၊ အလုပ်သမားနည်းပါးခြင်း၊ ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း၊ ဈေးကွက် မတည်ငြိမ်ခြင်း၊ အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး ဈေးကြီးခြင်း၊ မျိုးဆုံးခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာ၏ အဓိကမွေးမြူသည့် တိရစ္ဆာန်များမှာ နွား၊ ဆိတ် နှင့် ဝက်တို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ နွားဆိုလျှင် တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်လတို့တွင် ခွာနာလျှာနာ နှင့် ဆီး အောင့်ခြင်း ရောဂါတို့ဖြစ်ပြီး အဓိကကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲပြဿနာမှာ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆိတ်သည် တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် နတ်တော်လတို့တွင် မိုးစွေပြီး နှင်းများကျ၍ အလွန်ချမ်းအေးသောကြောင့် အအေးပတ်ဖျားနာမှုများဖြစ်ပြီး အဓိကကြုံ တွေ့နေရသော အခက်အခဲပြဿနာမှာ အစာရေစာရှားပါးခြင်းဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝက်သည် မွေးမြူရကောင်းမွန်သော်လည်း ကျွေးရသောအစာမှာ ဈေးကြီးကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကျန်းမာရေးအနေဖြင့် တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လတို့တွင် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော ရောဂါများဖြစ်၍ တန်ဆောင်မုန်း၊ တပို့တွဲလတွင် တုတ်ကွေးဖျားများဖြစ်ပြီး အရေးပေါ်ဖြစ်လာလျှင် အလွယ်တကူ ဆေးကုသမှု ခံယူရန် ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရသည်။

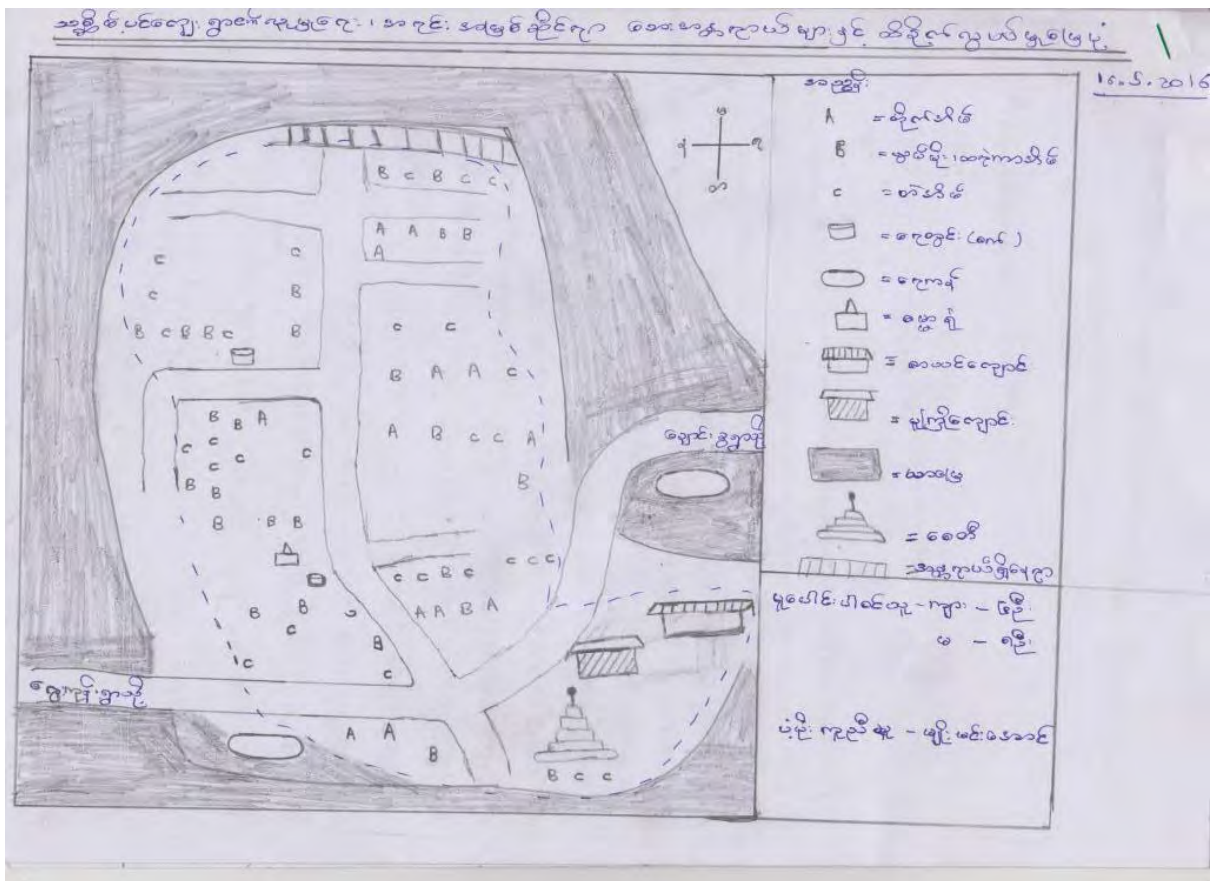
နေ့စားသမားများသည် စိုက်ပျိုးချိန်လများဖြစ်သော ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ ပြာသိုလတို့တွင် အလုပ်ရှိပြီး ကျန်သောလများတွင် အလုပ်မရှိ သောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ရကြောင်း တွေ့ရသည်။ နေ့စားပန်းရံများသည် ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊

တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတို့တွင်သာ အလုပ်ရှိပြီး ပုံမှန်အလုပ်မရှိခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ရကြောင်း တွေ့ရသည်။

သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုမှာ သီးနှံပေါ်ချိန်ဖြစ်သော ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ ပြာသိုလတို့တွင်သာ ဝင်ငွေရရှိပြီး အလုပ်အ ကိုင်ရှားပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထွက်ငွေမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ ဝါဆိုလတို့တွင် အနည်းငယ်သာ ရှိပြီး၊ ကျန်သော လများတွင် ထွက်ငွေ အများဆုံးလများ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

သတ္တိမဲ့ပင်ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်၊ ပြာသိုလ တို့တွင်သာ ဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန်သောလများတွင် ထမင်းစား ဖို့ရန် မနည်းရုန်းကန်နေရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဈေးဆိုင်များမှာ သီးနှံပေါ်ချိန်များသာ အများဆုံး ဝင်ငွေရရှိပြီး ကျန်သောလများမှာ ဝင်ငွေနည်းပြီး အကြွေကျကြောင်း တွေ့ရသည်။ သောက်သုံးရေ ဖူလုံမှုမှာ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်၊ တန်ဆောင်မုန်း၊ နတ်တော်လ တို့တွင်သာ ဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန်သောလများတွင် အနည်းငယ်သာ ဖူလုံမှုရှိ၍ သောက်ရေမှာ ၂ မိုင်ခန့်ပေးသော နေရာသို့ သွားရောက်ခပ်ယူကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ပြဆိုရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သတ္တိပုံပင်ကျေးရွာ၊ မိတ္ထီလာမြို့အနောက်ဘက် ၁၇ မိုင်ခန့်အကွာ မိတ္ထီလာ - ကျောက်ပန်းတောင်း လမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၂) မိုင်ခွဲခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ ရှမ်းမငယ်အုပ်စုတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများသာနေထိုင်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား (၂၁၅)ဦး၊ မ (၂၃၈) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၄၅၃) ဦး နေထိုင်ကြ ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တိုက်အိမ် (၁၄)လုံး၊ သွပ်မိုးထရံကာ (၂၅)လုံး၊ တဲအိမ် (၂၉)လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁)ကျောင်း၊ စက်ရေတွင်း (၂)တွင်း၊ ရေကန် (၂)ကန်၊ မူလတန်း ကျောင်း (၁)ကျောင်း၊ မူကြိုကျောင်း (၁) ကျောင်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တောင် - မြောက် အဓိကမြေသား လမ်းမကြီး (၁) လမ်း ရှိပါသည်။ အိမ်ခြေ (၆၈) အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု (၇၀) ရှိပါသည်။

ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်စား သောက်ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ ငရုတ်၊ ဝါ၊ နမ်း၊ ပဲစင်းငုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုး စိုက်ပျိုး ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်တောင်သူ (၄၇)ဦး ရှိ၍ ကျန်သူများမှာ လက်လုပ်လက်စားများ ဖြစ်ကြ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ဝက်၊ နွားများကို မွေးမြူကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး မွေးမြူကြပါသည်။ သို့သော်လည်း စီးပွားဖြစ် မွေးမြူခြင်းမဟုတ် စားဝတ်နေရေး ပြေလည်ရုံအတွက်သာ မွေးမြူကြပါသည်။ ရပ်ရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများမှာ ရေငံထွက်၍ ရေချိုမထွက်ပါ။

ကျေးရွာတွင် အန္တရာယ်ရှိသောနေရာမှာ ရွာ၏မြောက်ဘက်ချောင်နှင့် အရှေ့ဘက်ကန်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ချောင်းသည် မိုးတွင်းကာလတွင် ရေများလာ၍ ကလေးများ ကစားသောအခါတွင် ရေတွင်ပါသွား၍ အသက်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်ကန်တွင် မိုးတွင်း၌ရေများပြည့်၍ ကလေးများ သွားလာသောအခါ တွင် ရေနစ်၍ အသက်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

ရပ်ရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုကို သတ်မှတ်ရာတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်များ၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်၊ မသန်စွမ်းအိမ်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုရှိသောအိမ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့လာလျှင် ထိုအိမ်ထောင်စုတို့မှာ ထိခိုက်လွယ်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့ လာသောအခါ ခိုင်ခံ့သော နေရာသို့ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ခိုလှုံခွင့်ရှိပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ကလေးများသည် ကျေးရွာ၏ အပိုင်းအသီးသီးကို ကြိုက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့လာလျှင် ခိုလှုံသောနေရာကို သိကြပါသည်။

ရပ်ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ချောင်းခွရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဝွေးကုန်းရွာ၊ မြောက်ဘက် တွင် သီးပင်ခင်ရွာတို့ရှိ၍ မြေလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာကြပါသည်။

အခက်အခဲပြဿနာများ

သောက်ရေရှားပါးခြင်း၊ စားဝတ်နေရေး အဆင်မပြေခြင်း၊ လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်ရန် ငွေကြေး အရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ ခိုင်ခံ့သော နေအိမ်အဆောက်အအုံမရှိခြင်း၊ ရွာတွင်းလမ်းမှာ ချောက်ဖြစ်နေခြင်း၊ မိုးရာသီတွင် ရွံ့ဗွတ်များ ထခြင်းစသည့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် အန္တရာယ်ရှိသောနေရာမှာ ရွာ၏မြောက်ဘက်ချောင်နှင့် အရှေ့ဘက်ကန်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ချောင်းသည် မိုးတွင်းကာလတွင် ရေများလာ၍ ကလေးများ ကစားသောအခါတွင် ရေတွင်ပါသွား၍ အသက်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ ရွာ၏အရှေ့ဘက်ကန်တွင် မိုးတွင်း၌ရေများပြည့်၍ ကလေးများ သွားလာသောအခါ တွင် ရေနစ်၍ အသက်အန္တရာယ်ရှိပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ရပ်ရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုကို သတ်မှတ်ရာတွင် ဆင်းရဲသောအိမ်များ၊ အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သော အိမ်၊ မသန်စွမ်းအိမ်၊ သက်ကြီးရွယ်အိုရှိသောအိမ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့လာလျှင် ထိုအိမ်ထောင်စုတို့မှာ ထိခိုက်လွယ်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့လာ သောအခါ ခိုင်ခံ့သော နေရာသို့ ထိခိုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများ ခိုလှုံခွင့်ရှိပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ကလေးများသည် ကျေးရွာ၏ အပိုင်းအသီးသီးကို ကြိုက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့လာလျှင် ခိုလှုံသောနေရာကို သိကြပါသည်။ ရပ်ရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် ချောင်းခွရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ဝွေးကုန်းရွာ၊ မြောက်ဘက်တွင် သီးပင်ခင်ရွာတို့ရှိ၍ မြေလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ်သွားလာကြပါသည်။

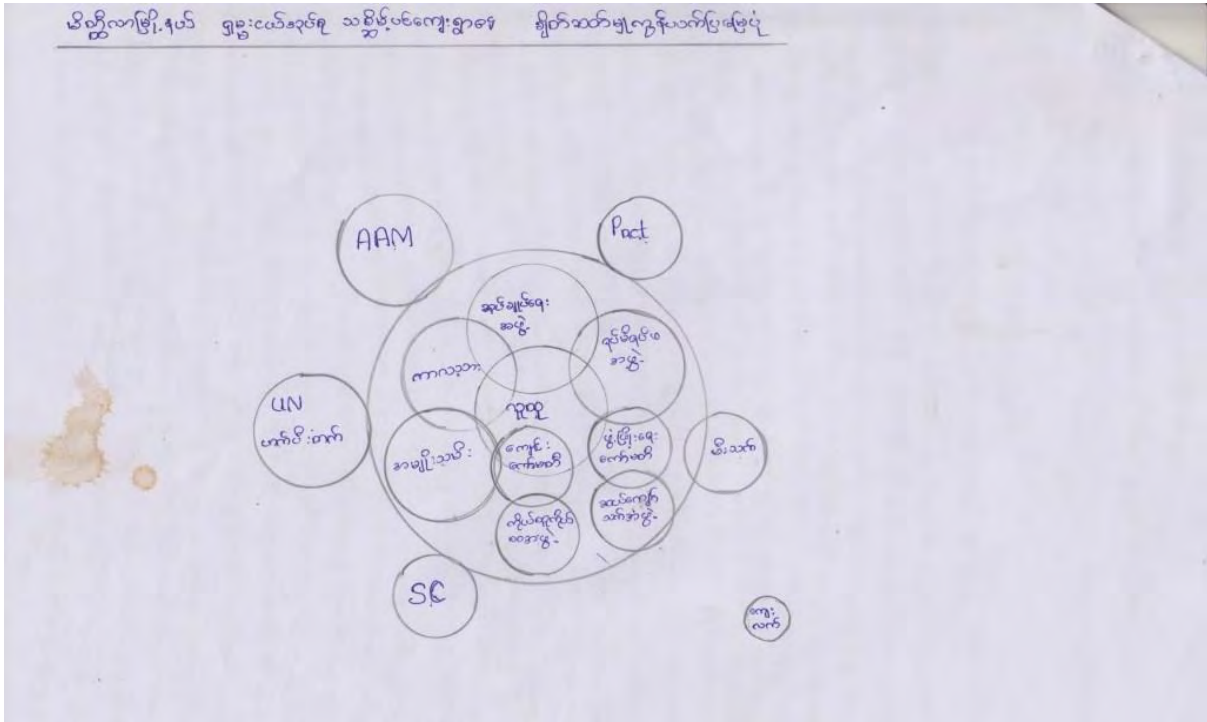
၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ရှိနေချိန် ဘယ်လိုပြုမူ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လေ့ ပြုသည့်တွေ့မှု ရှိသော အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း
နမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ပြောင်း၊ ခရမ်းချဉ်၊ ကြက်သွန်	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်မှာ သီးနှံရောင်းချပြီး ဝမ်းစာ ဖူလုံမှုကို ရယူသည်။	မိုးခေါင်၊ ပိုးကျတယ်၊ အပူချိန် လွန်ကဲ၊ မျိုးဆုံး၊ မြေဆီလွှာ မကောင်းခြင်း	မိုးဦး၊ မိုးနှောင်းတို့တွင် အပြစ် များတယ်။ ပိုးသတ်ဆေး ဖျန်း ပေးတယ်။ လူကိုယ်တိုင် ပိုးများ ခါပေးခြင်း၊ မိုးမရွာသောကြောင့် ငရုတ် နှင့် ခရမ်းချဉ်ပင်၊ ကြက် သွန်ပင်များကို ရေသွင်း စိုက်ပျိုး ခြင်း	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ စိုက်ပျိုးနည်း ပညာ၊ အထောက်အပံ့များ လိုအပ် သည်။သက်ငယ်သီးနှံများထောက် ပံ့ပေးရန် လိုအပ်သည်။
နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ်	တိရစ္ဆာန်များရောင်းချ၍ ဝမ်းစာ ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်သည်။	မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း ကြောင့် ရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ ဝက်စာ နှမ်းဖတ်ဈေးကြီးခြင်း	တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လတို့ တွင် အများဆုံးဖြစ်ပွားသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများက ဝယ် ကျွေးကြသည်။ အချို့ အိမ် ထောင်စုများက တိရစ္ဆာန်များ ကို ရောင်းလိုက်သည်။	ဝက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ ကျန်းမာ ရေးသင်တန်း အထောက်အပံ့ လိုအပ်သည်။
လှည်း၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ်	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ပစ္စည်းများကို အလွယ် တကူ ပို့နိုင်တယ်။ ကျန်းမာ ရေးဆေးပေးခန်းသို့ အချိန်မီ ပို့နိုင်သည်။	ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခြင်း ကြောင့် လမ်းများပျက်စီး၍ အလွယ်တကူ မသွားနိုင်ခြင်း	ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူ လိုချင်သော နေရာသို့ ပို့နိုင်ခြင်း	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန် ပြုလုပ်ပေးခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စိုက်ပျိုးရေး-နှမ်း၊ ဝါ၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ကြက်သွန်၊ ခရမ်းချဉ်သီး၊ ပြောင်း၊ ငရုတ်၊ ကျေးရွာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်မှာ သီးနှံများ ရောင်းချပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ရယူသည်။ မိုးခေါင်၊ ပိုးကျ၊ အပူချိန်လွန်ကဲ၊ မျိုးဆုံးခြင်း၊ မြေဆီလွှာ မကောင်းခြင်း စသည့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်တယ်။ မိုးဦးနှင့် မိုး နှောင်းတို့တွင် အဖြစ်များ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုနည်းအောင် ပိုးသတ်ဆေးဖြန့်ပေးတယ်။ လူကိုယ်တိုင် ပိုးများခါပေး တယ်။ မိုးမရွာသော အချိန်တွင် ငရုတ်နှင့် ခရမ်းချဉ်ပင်များကို ရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကြက်သွန်ခင်းများကိုလည်း ရေသွင်း၍ စိုက်ပျိုးပေးတယ်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် စိုက်ပျိုးမှုနည်းပညာ အထောက်အပံ့များလိုအပ်သည်။ သက်ငယ် သီးနှံမျိုးများ ထောက်ပံ့ပေးရန် လိုအပ်သည်။ မွေးမြူရေး- နွား၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် တိရစ္ဆာန်များ ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာဖူလုံမှုကိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်။ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်းကြောင့် ရောဂါများကျရောက်လာခြင်း၊ ဝက်စာ(နှမ်းဖတ်)များ ဈေးကြီးခြင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လများတွင် အများဆုံးဖြစ်ပွားခြင်း၊ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှ ဝယ်ကျွေးကြပြီး၊ တချို့အိမ်ထောင်စုများက ရောင်းချပစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်များနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိကလိုအပ်သော အထောက်အပံ့၊ ဝက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်း အထောက် အပံ့၊ လှည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက် ချိန်တွင် ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူ ပို့နိုင်တယ်။ ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းသို့ အချိန်မီသွားရောက် ကုသနိုင်တယ်။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ခြင်းကြောင့် လမ်းများ ပျက်စီး၍ အလွယ်တကူ မသွားနိုင်ခြင်း၊ ပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူ လုံခြုံသော နေရာသို့ ပို့နိုင်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန် ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ လိုအပ်သည်။ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှု၊ ဘေးအန္တရာယ် များ ဖြစ်ပေါ်လာပါက အိုးအိမ်များ ပျက်စီးနိုင်၊ သစ်ပင်များ ကျိုးပဲ့ပါက မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ လူများသေကြေပျက်စီးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် တားဆီးထားသောအရာသည် မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း၊ ရပ်ရွာတွင်ရှိသော မိသားစုများသည် အရေးပေါ်ငွေကို လက်လှမ်းမီရန်အတွက် အရေးပေါ်ကျန်းမာရေး ရန်ပုံငွေ ရှိခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သောလူများအတွက် လိုအပ်သော အချိန်တွင် အရေးပေါ်ငွေများကို အချိန်မီ ရနိုင်ရန်အတွက် မရှိ။ ရပ်ရွာ လူထုအတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဈေးသို့ လက်လှမ်းမီမှု ရှိခြင်း၊ အရေးပေါ်ရန်ပုံငွေမရှိပါ။ ထိခိုက် လွယ်သောမိသားစုအတွက် သီးသန့်ရန်ပုံငွေမရှိပါ။ ဈေးသို့ အနည်းငယ် လက်လှမ်းမီပါသည်။ အရင်းအမြစ်အနေနဲ့ ထန်းတက်ခြင်းလုပ်ငန်း အနည်းငယ် ရှိပါ သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက တစ်ရွာလုံး ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ တစ်ရွာလုံး စည်းလုံးညီ ညွတ်ပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းခြင်းကို မခံနိုင်ပါ။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများသည် ရာသီဥ တုဖော်ပြန်ပါက ထိခိုက်အလွယ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

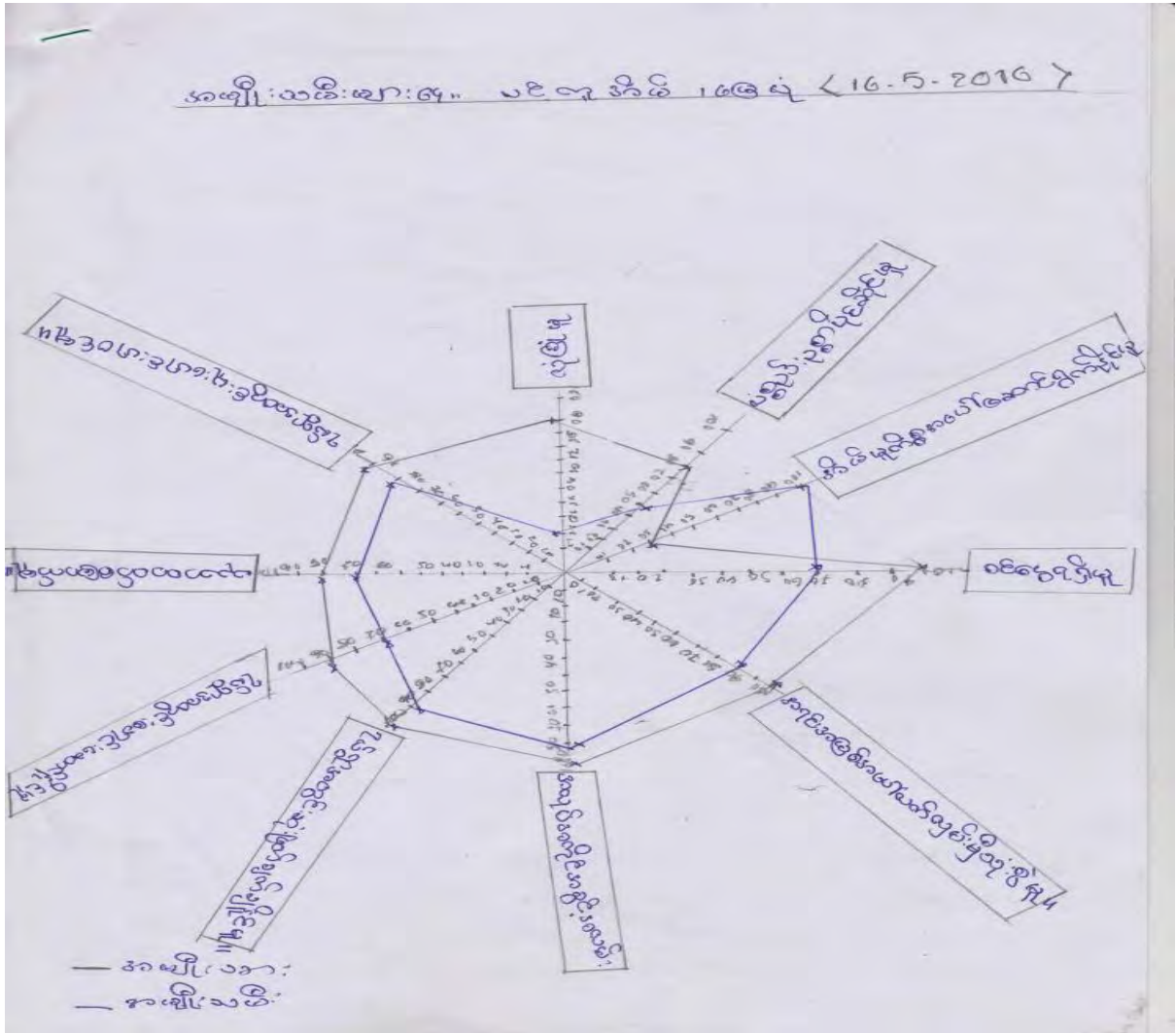
သတ္တိမ့်ပင်ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို အကြံပေးအဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် သတ္တိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းမှန်သမျှ ကို အဓိကလုပ်ဆောင်ပေးသော အဖွဲ့ဖြစ်၍ ကာလသားအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့တို့သည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများကို ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့ နှင့် ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်သေး ကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို မလုပ် ဆောင်ပေးနိုင်သော် လည်း ကျောင်း၏လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို လုပ်ဆောင်ပေးမှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့ နှင့် မီးသတ်အဖွဲ့တို့သည် အဖွဲ့အမည်သာရှိသော်လည်း ဘာမှလုပ်ဆောင်ထားခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော AAM သည် သတ္တိမ့်ပင်ကျေးရွာတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာတင်မက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာပါ ထောက်ပံ့ပေးသောကြောင့် အဓိကလုပ်ဆောင်ပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ Pact Myanmar အဖွဲ့သည် ငွေကြေးဖြင့် အထောက်အပံ့များရှိသော်လည်း အတိုးနှင့် နှိုင်းယှဉ် ကြည့်လျှင် သူ့ရဲ့ထောက်ပံ့မှုဟာ အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ UN ဟက်ပီးတက်အဖွဲ့သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအနေနဲ့ တော်တော်များများ ထောက်ပံ့ပေးသွား ကြောင်း တွေ့ရသည်။ Save the Children အဖွဲ့သည် သတ္တိမ့်ပင်ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း

တစ်ကျောင်းနှင့် စာရေးကိရိယာများ လှူဒါန်းသွားကြောင်းလည်း တွေ့ရသည်။ ကျေးလက်အဖွဲ့သည် ရေတွင်း ၂ တွင်း တူးပေးသွားသော်လည်း ထိုရေတွင်းသည် ကျေးရွာအတွက် အသုံးဝင်အောင် လုပ်ဆောင်မှုမရှိဘဲ အဖွဲ့အမည်သာ ကျန်ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာတွင်း ပြဿနာဖြစ်ခဲ့လျှင် တရားမျှတစွာ ဖြေရှင်းပေးခြင်းနှင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး သာရေး/နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ဦးဆောင်၍ လုပ်ဆောင်ပေးပါသည်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာအတွင်း လိုအပ်သည်များကို အကြံပေးလေ့ရှိပါသည်။
ကာလသားအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ဘာသာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းနှင့် အခြားလူမှုရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လေ့ရှိသည်။ ဥပမာ- အလှူလှည့်ခြင်း၊ ထမင်းကျွေးခြင်း
ကျောင်းကော်မတီ	ကျောင်း၏လိုအပ်ချက်များကို ဦးဆောင်၍လုပ်ဆောင်ပေးရသည်။
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ	ကျေးရွာရှိလိုအပ်ချက်များကို ဦးဆောင်၍ ဆွေးနွေးတင်ပြခြင်းနှင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။
ကိုယ်ထူကိုယ်ထ SHG	မိမိအတွက် ငွေစုဆောင်းခြင်းနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အနည်းအငယ်သော အထောက်အကူပြုပါသည်။
ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့	မိမိဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ဆောင်သည်။
မီးသက်အဖွဲ့	ကျေးရွာ၏ မီးဘေးအန္တရာယ်ကို ကင်းရှင်းအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
ကျေးလက်	ကျေးရွာအတွက်ရေနှင့် ပတ်သက်သောအရာများကိုလုပ်ဆောင်။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
Save the Children	ငါးနှစ်အောက်ကလေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ကျေးရွာအတွက် ငွေပဒေသာပင် စိုက်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းလုပ်ဆောင်။
UN-HABITH	ကျေးရွာ၏ သောက်ရေးနှင့်ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းကိုသာလုပ်ခြင်း။
AAM	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့ချရေးလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်ပါသည်။
Pact Myanmar	အရေးပေါ်ကျန်းမာရေးရုံပုံငွေ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း လည်ပတ်နိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရည်ရွယ်ချက်

ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှစ်ဦးတို့၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဗဟုသုတတို့ကို နှိုင်းယှဉ်၍ ကွာဟချက်များကို သိရှိစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၅၀%သာ ရှိ၍ အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိကြပါသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ရှေးရိုးအစဉ်အလာအရ အိမ်ထောင်စုစီး အမျိုးသားသည် အရာရာကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၁၀၀% ရှိပြီး အမျိုးသားများမှာ ၃၀%သာ ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ ဝင်ငွေမရသော အလုပ်ကိုသာ လုပ်ဆောင်နေရပါသည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ဝင်ငွေရရှိမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားနှင့် 40% အထိ ကွာဟနေပါသည်။ အလုပ်ခွင်အတွင်း တွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး တန်းတူအလုပ်ချိန် လုပ်ရသော်လည်း ရရှိသော လုပ်အားခမှာ မတူညီပါ။ ရွာအတွင်းရှိ လူအများစုက အမျိုးသားများကို လုပ်အားခကို ပို့ပေးကြပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှု

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီ သုံးစွဲမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၁၀၀% ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများကို အရာရာတွင် ချုပ်ကိုင် ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၁၀၀% ရှိပါသည်။ ယခုခေတ်အခါတွင် နေရာတိုင်း၌ အမျိုးသားများကိုသာ အလုပ်လုပ် ခေါ်ဆိုသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု

ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၇၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၁၀၀% ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသားအများစု ပါဝင်ပါသည်။

ခေါင်းဆောင်မှု

ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၇၀ %သာရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၉၀% အထိ ရှိပါသည်။ ရှေးဓလေ့ထုံးတမ်းများအရ ခေါင်းဆောင်မှုကို အမျိုးသားများသာ လုပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပညာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၇၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၈၀% ရှိပါသည်။ ရှေးအခါက အမျိုးသားများကိုသာ ကျောင်းနေပညာသင်စေ၍ ယခုအခါတွင် အမျိုးသမီး များလည်း ကျောင်းနေပညာသင်ကြ ပါသည်။

ရပ်ရေးရွာရေးတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၈၀% ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် ၉၀% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများတွင် အိမ်မှုကိစ္စအဝဝကိုသာ အဓိက လုပ်ဆောင်နေရပါသည်။

လုံခြုံမှု

လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ၂၀%သာ ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ ၁၀၀% ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးမှာ အိမ်သူများက စိုးရိမ်မှုရှိ၍ အပြင်မထွက်ခြင်း၊ အကျင့်စရိုက်မကောင်းသော အမျိုးသား၏ အန္တရာယ်ကို ကြောက်ခြင်းများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

အခက်အခဲပြဿနာများ

အမျိုးသမီး ပင့်ကူအိမ်မြေပုံသုံးသပ်ချက်တွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများမှာ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုမရှိခြင်း၊ အားငယ်ခြင်း၊ နေရာပေးမခံခြင်း၊ ရှေးရိုးစွဲများမှ တားမြစ်ထားခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အထင်အမြင် သေးခံခြင်းစသည့် အခက်အခဲများ တွေ့ရှိ ရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

အစည်းအဝေးတွင် အကြောင်းအရာမှာ ရပ်ရွာလူထုသည် ဖြစ်ပေါ်နေသော ဖြစ်လာနိုင်မည့် အပူလွန်ကဲမှု ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း သစ်ပင်များ အရိပ်များ ရှိလာနိုင်အောင် ပြန်လည်ထူထောင်စိုက်ပျိုးရန် ကျေးရွာသူ /သားများသည် ရေစီး/ရေလာကောင်းအောင် မြောင်း

များ တူးထားခြင်း၊ လေဝင်လေထွက်လာနိုင် အောင် ခြံများကို ရှင်းလင်းဖြတ်တောက်နိုင်ရန် ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ကျေးရွာသည် အသိပညာ သတင်း အချက်အလက်နှင့် ဌာနဆိုင် ရာများကို ချိတ်ဆက်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ ဗဟုသုတရပ်ရွာအတွင်းရှိ မတူသော အဖွဲ့များ သည် ရာသီဥတု လွန်ကဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကို လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ရခြင်း၊ အကြောင်း အရာများမှာ အပူချိန်လွန်ကဲလျှင် အေးသောနေရာသို့ သွားနားနေခြင်း၊ လုံခြုံသော အဝတ် အထည်၊ အင်္ကျီအရှည်၊ ဘောင်းဘီ အရှည် လူအများ ဝတ်ဆင်နေထိုင်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ လူနေအိမ်များ ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ရန် အိမ်ကို အေးသောထန်းရွက်နှင့် ဆောက် လုပ်နေထိုင်ခြင်း၊ အိမ် အဆောက်အအုံတွေကို ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်နိုင်အောင် ခိုင်ခံ့အောင်၊ ဆောက်လုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံ မတူညီသည့် အိမ်ထောင်စု များသည် ရပ်ရွာလူထုအဖွဲ့များနှင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်စီသည် ရာသီဥတု လွန်ကဲ အခြေ အနေများမှာ အစားအစာတွေကို လုံလုံလောက်လောက် စုဆောင်းထားရမည်။ လေမုန်တိုင်း တိုက်တိုက် ထားမည်ဖြစ်သည့်အတွက် တစ်ရွာလုံးနေဖို့၊ စားဖို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများမှာ ဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်ခင် အဆောက်အဦးကို သေသေချာချာခိုင် မြဲအောင် ကြိုးနှင့်ရစ်ပတ်ချည်နှောင်ထားလေ့ရှိ ရမည်။

သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ရပ်ရွာအဖွဲ့ဝင်များအနေနဲ့ အမျိုးသား၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းများကို ရေဒီယို၊ ဖုန်းတို့မှ သတင်းကို ကျေးရွာမှ လက်လှမ်းမီ အရယူခဲ့ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည်။ သတင်း၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှီချိန် တွင် တစ်ယောက်မှတစ်ယောက် တစ်ဆင့်သတင်း ယူခြင်း၊ ပြီးတော့ သတင်းဌာန၊ ဂျာနယ်များ ဖတ်ရှုပြီး ဘေးအန္တရာယ်တွေ ကြိုတင်၍ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကြပါသည်။ အစည်းအဝေးကို ၄ နာရီတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြ သည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ကစားရတာနောက်ကျလို့ အရိုက်ခံ နေပူ မသွားလို့ ရန်ဖြစ်ရင်	ကလေးတွေနိုင်တာ တာဝန်ယူခြင်း ပေါ့ပါးသော အရာများ
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	ကလေးများ ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်း ရသည်။	အနာဂါတ် ခေါင်းဆောင်ကောင်း ပေါ်ထွက်လာခြင်း
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	သာရေး၊ နာရေး၊ ပွဲသဘင်များ လာရ မည်။	ခေါင်းဆောင်၍ နေရာယူရ
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	အာဟာရပြည့်ဝသော အစားအစာကို မစားသုံးရခြင်း	မိဘများကို ကလေးအာဟာရ တိုက်ကျွေးဖို့ ပြောမည်။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိဘများ ဆေးကုသမှု မရရှိခြင်း	ကျေးလက်/ကျန်းမာရေးကို ကလေးများ ဆေးကုသခံခြင်း
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျောင်းစာကို မသင်ချင်	ဆရာမများ ဖြေရှင်းပေးခြင်း
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ထိခိုက်နိုင်မှုများ	နေပူ၍ ကျန်းမာရေး ထိစေသည်	မိဘများက ကလေးနေပူမထွက်ရန် ပြောကြား ရန်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကလေးတွေကို အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်၊ ပါဝင်ခွင့်၊ ကလေးအခွင့်အရေးကို ရှင်၊ ဖွံ့၊ ကာ၊ ပါ တို့ကို ဦးမျိုးမင်းအောင်မှ ပြောပြသည်။ ရာသီဥ တုလွန်ကဲမှုနှင့် ကလေးတွေ ဘာတွေလုပ်မလဲ။ အသက်ရှင်သန်ဖို့ ပြောလို့ ရပါသည်။ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်ရပါသည်။ ကလေးများကို လိုအပ်တာတွေကဘာလဲ။ ကလေးတွေက ပညာရေးလိုချင်တယ်။ တချို့စာကြည့်တိုက် လိုချင် သည်။ ကလေးတွေ ကို နှိုင်းယှဉ်ကြသည်။ အကျိုးနှင့်ထမင်းကို ဘယ်လို လိုအပ်မလဲ။ လိုချင်တာနဲ့ လိုအပ်တာနဲ့ကို ရှင်းပြသည်။ ကလေးများ နှင့် အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ပညာသင်ရမည့်အရွယ်၊ ကျောင်းမနေချင်လို့၊ အလုပ်သွား လုပ်သည်။ ကလေးများသည် ရွာထဲမှာလေတိုက်တဲ့အခါ ဘယ်လိုလုပ်နိုင်သလဲလို့ ကလေးတွေက ပစ္စည်းတွေကို ဝိုင်းသယ်လို့ရပါသည်။ အကြီးအကဲများကို သွားပြောမယ်။ ဒီရွာလုံး ဘာကိစ္စတွေကို ဘာလို့ ပါဝင်ပေးမှာပဲ။ ကျေးရွာမှာ ကလေးများပါဝင်မှုမှာ ရေခပ်၊ သန့်ရှင်းရေးလုပ်၊ ပုဂံဆေး၊ ကလေးများ တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ကလေးများသည် ကျေးရွာမှာ လိုအပ်သည့်နေရာကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ကိုယ်နိုင်သလောက် ကူညီနိုင်သည်။ ရွာထဲမှာ ကလေးဆုံး ဖြတ်ချက်ကို ချနိုင်ပါသည်။ ရွာထဲမှာ အစည်းအဝေးတက်တာရှိလား၊ ကလေးများသည် အစည်းအ ဝေးကို တက်နိုင်ပါသည်။ ကလေးများသည် ရွာထဲကို စာကြည့်တိုက်ဆောက်မယ်လို့ ကလေးကို ပြောရင် ရွာထဲက လက်ခံမှုရှိသလား၊ ကလေးဆိုတော့ လက်ခံမှုမရှိပါ။ ကလေးများသည် ကာယ၊ ဉာဏဆိုတာ သိလား၊ ခွန်အားဗလကို ပြောပြသည်။ ကိုယ်အန္တရာယ်များကို သိလား၊ ကလေးများ သည် ကိုယ့်ဘေးအန္တရာယ်များ ချော်လဲခြင်း၊ မိဘကရိုက်ခြင်း၊ ကစားရင်း ခြေလက်ကျိုးခြင်း ဘေး အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာကာယပိုင်းဆိုင်ရာကို မိဘများက ကစားတာ နောက်ကျရင် အရိုက်ခံရခြင်း၊ နေပူမသွားနဲ့လို့ပြောရဲ့နဲ့ သွားလို့ အရိုက်ခံခြင်း၊ ကလေးတွေရဲ့ ဖြေရှင်းသည့်နည်း နှင့် ဘေးမဖြစ်နိုင် ကာကွယ်မှုတွေကို ကလေးများက ပြောပြသည်။ ကလေးတွေရဲ့ မိသားစုနေအိမ် မှာ ဘေးအန္တရာယ်ရှိနိုင်လား၊ ကလေးတွေအိမ်မှာ အန္တရာယ်ရှိ နိုင်ပါသည်။ ကလေးတွေရဲ့ အန္တရာယ်မှာ ရေနွေးပူခြင်း၊ ရေခပ်ခြင်း၊ နွားကျောင်းတာ နွားကန်ခြင်း၊ ထန်းသီးစဉ်းခြင်းတို့ဖြစ် သည်။ ရပ်ရေးရွာရေး အလုပ်လုပ်ဖို့ အခက်အခဲတွေရှိလား၊ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲရှိလား။ တချို့ကလေးများရှိသည်။ တချို့လည်း မပါ။ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ ကလေးတိုင်းဟာ အဝတ် ဝယ်ဖို့ရှိလား- ရှိပါသည်။ ကလေးတွေ ကျန်းမာရေးသည် ကလေးတိုင်း ဆေးကုသခံမှုရှိလား။ ကလေးများ ရှိသည်။ ကလေးများ ဆေးရုံ/ဆေးခန်းသို့ သွားပြသင့်ပါသည်။ ကလေးများသည် ပညာရေးမှာ တန်းတူ ပညာသင်ကြားခွင့်ရှိလား- တချို့လည်း ရှိသည်၊ တချို့လည်း မရှိပါ။ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ လေမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်တဲ့အခါ ကာကွယ်နိုင်လား။ လူကြီးမိဘ တွေက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးပါသည်။ အစည်းအဝေးကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါ သည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်မှာ ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ- မြေငလျင်များ ကျရောက်နိုင်ပါတယ်။ သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်မှာ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှု ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ် မြေပုံ ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင်ရေးဆွဲပါသလား။ မရှိပါ။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့်အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံ ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံ ရရှိသူအထိ ရုပ်မြင်သံကြားမှ သိရှိနိုင်ပါတယ်။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ အဆင့်များအား ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း၊ ရေဒီယိုမှ သိရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ပြမြေပုံ မရှိပါ။ သတင်းရယူရာတွင် မရှိပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက် အဓိက ချမှတ်သူများက အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သူများ မရှိပါ။ ရပ်ရွာလူထုမှ အဆင်သင့် ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိပါ။ ချက်ချင်း ပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းများ မရှိပါ။ မြို့နယ်အစိုးရဌာနနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ချိတ်ဆက်ခြင်း မရှိပါ။ သုံးသပ်ချက်များ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းခန့်မှန်းရာတွင် မရှိပါ။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

အစည်းအဝေးတွင် ပေါ်ထွက်လာသော အကြောင်းအရာများ တစ်နေ့တာအကြောင်း ပြန်လည်မေးမြန်း ခြင်းကို ကိုမျိုးအောင်မှ ဦးဆောင်ပြောပြသည်။ BRACED အကြောင်းကို ကျေးရွာသူ/သားများက actionaid, plan, BBCMA, world vision, UNHABITAT and MEIအဖွဲ့အစည်းကို ပြောပြသည်။

မစန္ဒာလင်းမှ ပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း၊ တရားဥပဒေအကြောင်း လုပ်နေတာ သစ်တောတွေကို အကျိုးသက်ရောက် မှု ရှိပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို သစ်တောတွေကို ပြုန်းတီးအောင် လုပ်နေပါသလား မရှိခဲ့ပါ။ အပင်များကို မီးရှို့မှုများကို လုပ်လေ့လုပ်ထရှိလား- မရှိခဲ့ပါ။ ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်ရှိလား၊ ဘုရားစေတီ ပျက်စီးစေလား၊ ကျေးရွာမှာ မရှိခဲ့ပါ။ မြစ်ချောင်း၊ စမ်းချောင်း လုပ်လား- မလုပ်ပါ။ ပိုးသတ်ဆေး၊ သုံးစွဲလေ့ရှိလား- မရှိခဲ့ပါ။ မြေအောက်ရေကို မလျော့နည်းသေးပါ။ စီမံကိန်းလုပ်ခြင်းဖြင့် ထိခိုက်စေလား- မထိစေပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုက်အဝန်း ထိခိုက်စေပါသည်။ ရေဆိုး၊ မြောင်းဆိုး တောင်းဆိုပါသည်။ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို ဒီလိုလုပ်ဆောင် တာကောင်းမွန်စေပါသည်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျေးရွာမှာ ကိုက်ညီမှုရှိပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေး ချက် (မဖြစ်မီ)	သတိပေး ချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက် မှုအား	သက်ရောက် မှုအတိုင်းအ တာ	နှိုင်းယှဉ် ချက်
မုန်တိုင်းတိုက်ခတ် ခြင်း	X X	XX	X	X X X	X X X	X X X	X X	XXX	XX	21
မိုးခေါင်/ရေရှား	X X X	X X	X X X	-	-	X	X	-	-	10
မိုးသီးကျရောက်ခြင်း	X X X	X X	XX	XX X	X	X	X	X X	X X X	18
အပူချိန်ပြင်း/ကျန်းမာ ရေး	X X X	XX X	XX	X X X	X X X	X X	X	X	X	19
သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း	XX X	XX	XX	-	-		X X	X X X	XX	14

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘေးအန္တရာယ်ကို ဖြစ်ပွားစေသော ဘေးအန္တရာယ် ပျက်စီးခြင်း၊ မိုးသီးကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းခြင်းနှင့် သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်းတို့ ဖြစ်ကြ သည်။

ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း

ရွာသူ/သားများက ဘေးအန္တရာယ်ဆိုသည်မှာ အန္တရာယ်ကျရောက်ပြီးချိန်၊ အန္တရာယ်ဆိုသည်မှာ မကျရောက်သေးသောကာလကို ဆိုလိုပါသည်ဟု နားလည်သဘောပေါက်စွာ ပြန်လည်ပြောကြား ပါသည်။ ထို့နောက် ရွာသူ/သားများက ကျေးရွာ တွင် ကျရောက်ဖူးပါသည်ဟု ပြောကြားပါသည်။ ဦးအောင်နိုင်က မုန်တိုင်းအသေးကျရောက်ဖူးပါသည်။ ဆရာမ ကလည်း မိုးခေါင်ခြင်းဖြစ်ပွား ခဲ့ပါသည်။ အပူချိန်ပြင်း၍ ကျန်းမာရေး ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်ဟု ဒေါ်တင်တင်က ပြောပါ သည်။ သောက်သုံးရေလည်း ရှားပါးခဲ့ပါသည်။ မိုးသီးလည်း ကျခဲ့ဖူးပါသည်ဟု ရွာသူ/သားများက ပြော ကြားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်ကို နည်းလျှင် (X) ၊ အသင့်အတင့်လျှင် (XX)၊ များလျှင် (XXX) ဟု ရွာသူ/သားများနှင့် သဘောတူသတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့်ဆင့်လေ့လာ ဆန်းစစ်ကြပါသည်။ မုန်တိုင်း(အသေး)ကျရောက် သောအခါတွင် ပြင်းအားများ၍ အချိန်ကာလမှာ တိုတောင်း ပါသည်။ သတိပေးချက်မှာ ရေဒီယိုမှရရှိပါသည်။ အပျက်အစီးများကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများက ပိုင်းဝန်း ဖြေရှင်းကြပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းသည်။ တစ်နှစ်ကျော် တစ်နှစ်လောက် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းကို ကျေးရွာမှ တိုင်းတာ၍မရနိုင်ပါ။ မိုးခေါင်ခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းတွင် နေရာအားလုံးနီးပါး ကြုံတွေ့နေရပါ သည်ဟု ပြောကြားပါသည်။ အပူချိန်ပြင်းသည်မှာ နှစ်တိုင်းနီးပါးဖြစ်ပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် ပို၍အပူချိန်ပြင်း လာပါသည်ဟု ဆရာမက ပြောကြားပါသည်။ အသက်အန္တရာယ် အရမ်းတော့ မစိုးရိမ်ရပါ။ အပူလှိုင်းဖြတ် သည့်အခါတွင် ရေဒီယိုမှ အသိပေးခြင်းတော့ ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရေမှာ ရှားပါးပါသည်။ သုံးရေကို ချောင်းအတွင်းမှ ခပ်ယူရပါသည်။ ရွာအတွင်း

သောက်ရေတူးသောအခါတွင် ရေငံထွက်၍ ရေချိုမရ ပါ။ သောက် ရေကို ရွာ၏ ၁ မိုင်ဝေးသော နေရာသို့ သွားရောက်ခပ်ယူပါသည်။ မိုးခေါင်သော နှစ်တွင် မအိပ်ဘဲ ရေကို စစ်၍ ခပ်ယူရပါသည်။ ယခုနှစ်တွင် မလှိုင်မြို့နယ်မှ ရေချိုလာလှူပါသည်ဟု ရွာသူ/သားများက ပြောကြားပါသည်။ မိုးသီး ကျသည်မှာ လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်မှ ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်ဟု ရွာသူ/သားများက ပြောကြားပါသည်။ တိုတောင်းသော ကာလဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပဲဖြစ်၍ ရွာ၏နေအိမ်များတွင် တစ်အိမ် ပျက်စီးခဲ့ ပါသည်။ ရွာသူ/သားများက ဝိုင်းဝန်း ဖြေရှင်းခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဘေးအန္တရာယ်များကို အဆင့် အလိုက် အမှတ်များကို ပေါင်းခဲ့ကြပါသည်။ မှန်တိုင်း အသေးကျရောက်ခြင်း (၂၁)၊ မိုးခေါင်ခြင်း (၁၀)၊ အပူချိန်ပြင်းပြင်း (၁၉)၊ သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း (၁၄)၊ မိုးသီးကြွေခြင်း (၁၈)များကို အသီးသီး အမှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥြန)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းခ ျက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥြန၏ ခန့်မှန်းချက်	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တ ည်းစောင့်ကြ ည့်လေ့လာ ခြင်း
၁။	သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ တွင် ဇွန်လပိုင်းတွင် မိုးရွာသွန်းမှု နောက်ကျခြင်း၊ မိုးရာသီကာလ ဇူလိုင်တွင် မိုးမရွာသောရက်များ တွင် လွန်စွာပူပြင်း ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ အပူချိန်များခြင်း။ -မီးလောင်ခြင်း - ပလိပ်ရောဂါဖြစ် ပွား ခြင်း	အလွန်ပူပြင်း ပြီး ခြောက် သွေ့လာတယ်	နေအရမ်းပူ တယ် အရင်နှစ်က ထက် ဒီနှစ်က ပိုပြီး ပူပြင်း လာတယ်	- မိုးခေါင်ခြင်း ကြောင့် သီးနှံ အထွက်နည်း ခြင်း၊ - သီးနှံဈေးနှုန်းမ ကောင်းခြင်း။ - လက်လုပ်လ က်စားများ အလုပ်အကိုင် မရှိ။ - မိုးခေါင်ရေမရှိ ၍ တိရိစ္ဆာန် အစာရေစာ ရှားပါး။	မိုးဦးနှောက်ကျ၍ မိုးလည်ကောင်းမည် ။ မိုးနှောင်းတွင် မိုးရွာသွန်းမှု နိမ့်နိုင်သည်။	- ကျေးရွာတွင်း လုပ်ငန်းမကော င်း၍ ပြည်ပသို့ အလုပ်သွားလုပ် ခြင်း။ - ကျေးရွာများမှ အချင်းချင်းကူ ညီခြင်း။ - ကျန်းမာရေးဥြန နှင့်ချိတ်ဆက်ခြ င်း။ - လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်းရန် လမ်းများ ပြန်လည်ပြုပြင် ခင်း။	-အုပ်ချုပ်ရေး များ -ကော်မတီဝင် များ - ကျန်းမာရေးဥြန နှုတ်မှ ဆက် သွယ်ရန် လိပ်စာ များယူရန် -ရေရှားမရှား ကြိုတင်စောင့် ကြည့်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ ဟိုးယခင်သမိုင်းအား လိုက်လံကောက်ကြောင်းကောက်ယူပါက ရာသီဥတု အကူး အပြောင်း နွေမှမိုးသို့ ကူပြောင်းချိန်တွင် ကျောက်ရောဂါ၊ ပလိပ်ရောဂါများ

ဖြစ်ပွားမှုအား ကြိုတွေ့ခံစားခဲ့ဖူးသည်မှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၄၀) မှ အတွေ့အကြုံဖြစ်သည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၃၀) နီးပါးက မီးလောင်ခြင်းဖြစ်ပွား ခဲ့ဖူးသည်။ ထို့အတူ မိုးခေါင်ခြင်းအား ထပ်မံကြိုတွေ့ခံစားခဲ့ရပြန်သည်။ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် နွားများအတွက် အစာရေစာ ရှားပါးပြီး နွားအကောင်ရေ (၅၀)ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ်ခန့်အတွင်းတွင် လည်း မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် နွားများအတွက် အစာရေစာရှားပါးခဲ့သည်။ လွန်စွာဒုက္ခရောက်ခဲ့ကြသည်။ မိုးခေါင်ခြင်း အား ကာကွယ်ဆုခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်မှုများအတွက် အတွေ့အကြုံဗဟုသုတများ နည်းပါးလျက်ရှိပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ
 ၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	သောက်သုံးရေ	လမ်းပြုပြင်ရေး	ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	စုစုပေါင်းရမှတ်	အဆင့်
သောက်သုံးရေ	X	လမ်းပြုပြင်ရေး	သောက်သုံးရေ	1	1
လမ်းပြုပြင်ရေး		X	လမ်းပြုပြင်ရေး	2	2
ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း			X	3	3

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ် အစည်းအဝေးတွင် အကြောင်းအရင်းများ ကျေးရွာရာအိမ်မှူးမှ ကျွန်တော့်ရွာသည် အမှန် တကယ်လိုအပ် သောက်သုံးရေ လိုအပ်ပါသည်။ ရွာထဲမှာ သုံးရေပဲ ရှိပါသည်။ သုံးရေမှာ ပေနည်းနည်းပဲ ရှိသည်။ အဲဒါကြောင့် သောက်သုံးရေကို အဓိကထားပြီး သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာကို ချပေးပါလို့တောင်းဆို ဦးစားပေးအဆင့် အရေးကြီးပါသည်။ လမ်းပြုပြင်ရေးမှာလည်း သစ်ဆိမ့်ပင် ကျေးရွာရဲ့ မြောက်ဘက်တွင် ရွာပေါင်း (၁၅)ရွာလောက်ပဲ သွားလာနိုင် ပါသည်။ ၁၅ ရွာမှာ ကုန်း ကြောင်း၊ တချို့ရွာက လှည်း၊ အခုတော့ ဆိုင်ကယ်နှင့် ဈေးသို့ သွားလေ့ရှိသည်။ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေးမှာကောင်းလျှင် ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ဘက်စုံများ အလွန်ကောင်း မွန်နိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတနည်းခြင်းကလည်း ရှေးလူကြီး မိဘတွေက ကျန်းမာရေးကို မလိုက်စားဘူး၊ ပြီးတော့ မိဘတွေက ကျောင်းမထားကြပါ။ အခုကာလ နောက်လူတွေက မျက်စိ အမြင် ကျယ်လာကြသည်။ ထို့နောက် ဦးစားပေးအဆင့် အဓိကလိုအပ်၍ အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းစဉ်မှာ ကျေးရွာလမ်းပြုပြင်ရန်ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

လုပ်ငန်းစဉ်	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	ရမှတ်ပေါင်း
လမ်း	ယာတောလမ်း ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အဆင်ပြေခြင်း၊ သဲ၊ ကျောက်သယ်ယူရ လွယ်ကူခြင်း သိန်း၃၀ ထောက်ပံ့ပေးရန်	၃	တစ်ရွာနှင့် တစ်ရွာ သွားလာရ လွယ်ကူခြင်း၊ ကျောင်းသူ/သားများ သွားလာရ လွယ်ကူခြင်း၊ အရေးပေါ် ကိစ္စဖြစ်လျှင် အလွယ် တကူသွားလာနိုင်ခြင်း	၃	ရွာပေါင်း(၁၀) ရွာ သွားလာရ လွယ်ကူခြင်း	၃	၉
သောက်ရေ (တွင်း) (စက်တွင်း) ပေ ၄၀၀ ခန့်	သောက်သုံးရေ ရရှိခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးကို အချိန်ပေးလာနိုင်ခြင်း/ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိခြင်းဖြင့် ကျန်းမာရေး ထိခိုက်မှု နည်းပါးသောကြောင့် စီးပွားရေး ပိုမိုလုပ်လာနိုင်ခြင်း ၂၅ သိန်း ထောက်ပံ့ပေးရန်	၃	သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး ပွဲ များရှိလျှင် သောက်ရေ အလွယ် တကူရရှိခြင်း	၂		၁	၆
ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်တန်းများ ပို့ချပေးရန်	ပဟုသုတများ ရရှိခြင်းကြောင့် ငွေကြေးအကုန်အကျ သက်သာခြင်း (၂)သိန်းခန့် ကူညီထောက်ပံ့ပေးရန်	၃	ရောဂါတစ်ခုခု ဖြစ်လာလျှင် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည်။	၂		၁	၆

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ဦးစားပေး အဆင့် (၁)မှာ လမ်း- ကျေးရွာအတွင်းမှ မြောက်ဘက်သို့ သွားသော ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ပြုပြင်ရန် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၃၀)ခန့် ကုန်ကျပြီး၊ စီးပွားရေးအရ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်တွက်မည်ဆိုပါက ၈၀% ခန့် ကောင်းမွန်လာနိုင်ကြောင်း ယာတောသို့ သွားရာ လမ်းကောင်းမွန်လာခြင်း၊ အရောင်းအဝယ်သမားများသည်လည်း လွယ်ကူစွာ ကူးသန်း သွားလာနိုင်ခြင်း၊ သဲ၊ ကျောက်သယ်ယူရာတွင် လွယ်ကူခြင်း၊ ထိုလမ်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လူမှုရေးအရ တစ်ရွာနှင့်တစ် ရွာ သွားလာရ လွယ်ကူလာခြင်း၊ ကျောင်းသားများ ကျောင်းသွားရာ၌ လွယ်ကူလာခြင်း၊ လမ်းကောင်းမွန်သွားပါက အရေးပေါ် ကိစ္စကြုံတွေ့လာပါက လွယ်ကူအချိန်တိုတိုအတွင်း ရောက်ရှိနိုင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်အနေဖြင့် ကျေးရွာ ပေါင်း (၁၀)ရွာ သွားလာရ လွယ်ကူလာမည်ဖြစ်သည်။ အဆင့်(၂)မှာ ရေ- သောက်ရေတွင်းတူးရန်၊ စီးပွားရေး-သောက်ရေ ရရှိခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးကို ပိုမို၍ အချိန်ပေးလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ရေကောင်းရေသန့် ရရှိခြင်းအားဖြင့် ကျန်းမာရေးပို၍ ကောင်းမွန်လာနိုင်ခြင်း၊ စက်ရေတွင်းတူးရန် ပေ ၄၀၀၊ အုတ်ကန် တည်ဆောက်ရန်

ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၂၅)သိန်း၊ သောက်ရေရရှိခြင်းအားဖြင့် လူမှုရေးအနေဖြင့် သာရေးနာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲများ ရှိလျှင် အလွယ်တကူရေရရှိနိုင်သည်။ လူနေမှုအဆင့် မြင့်မားခြင်း၊ အဆင့် (၃) ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော သင်တန်းများပို့ချပေးရန်- စီးပွားရေးအရ အသိပညာဗဟုသုတများ ရရှိခြင်းကြောင့် ငွေကြေးအကုန်အကျ သက်သာခြင်း၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၂) သိန်းခန့် ကူညီ ထောက်ပံ့ပေးရန်၊ လူမှုရေးအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးပိုင်းက ရောဂါတစ်ခုခုဖြစ်လာလျှင် ကြိုတင် ကာကွယ်နိုင်သည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်	မှတ်ချက်
လမ်းပြင်ရေး	ကျေးရွာသူ/ရွာသားများ	အစည်းအဝေးပြုလုပ်၊ လုပ်အားဖြင့် တူးဖော်ခြင်း၊ မြေသားဖို့၊ ရေမြောင်းလမ်းတွေကို အုတ်စီ	ရွာအတွင်းလမ်း၊ ရွာအပြင်လမ်း	ကော်မတီဝင်များ၊ ရွာသူ/သားများ	သိန်း ၃၀	မရှိပါ	၁၁ လပိုင်း	၁ လ နှင့် အပြီးလုပ်မယ်
သောက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း (စက်ရေတွင်း)	။	ရေတိုကော်မတီဖွဲ့၊ အစည်းအဝေးပြုလုပ်၊ နေရာရွေးချယ် ရေတွင်းတူး ဆရာငှား ပစ္စည်းဝယ်ယူခြင်း ငွေစာရင်းရှင်းတမ်း ပြုလုပ်	ရွာမှ မြေနေရာ လျှင်ဒါန်းမယ်	။	၂၅ သိန်း	မရှိပါ	၁-၁-၂၀၁၇	၁ လ နှင့် အပြီးလုပ်မယ်။ မြေနေရာ မသတ်မှတ်ရသေးပါ။
အိမ်တွင်း လက်မှုပညာ သင်တန်း	အမျိုးသမီးအဖွဲ့	ဒေသအရင်းအမြစ် နှင့် ကိုက်ညီသော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း လုပ်နိုင်ရန် နည်းပညာရှင် နှင့် ချိတ်ဆက် သင်တန်းပေးခြင်း။	သစ်ဆိမ့်ပင် စာသင်ကျောင်း	ကော်မတီဝင်များ နှင့် အမျိုးသမီး အဖွဲ့		စိုက်ပျိုးချိန်မှအပ အခြားရာသီတွင် ပြင်ပအတွက် အလုပ်လုပ်ရ	၂၀၁၇	
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	တောင်သူ	ရေဆင်းဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်	သစ်ဆိမ့်ပင် ကျေးရွာ	တောင်သူများ၊ ကျေးရွာ ကော်မတီ		မျိုးသန့်များ ပွားများနိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေမရှိ	၂၀၁၆	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဦးစားပေး (၁)- လမ်းပြပြင်ခြင်း- ရွာသူရွာသားများကို ဦးတည်ပြီး လုပ်ဆောင်၍ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး အစည်းအဝေးလုံး အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ ဆောင်ရွက်မယ် လုပ်အားဖြင့် တူးဖော်ခြင်း၊ မြေသားဖို့ ရေလွှဲမြောင်း လမ်းတွေကို အုတ်စီ၍ ပြုလုပ်မယ်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လမ်းနှင့် ကျေးရွာအပြင် မြောက်ဘက်လမ်းမှာ ဆောင်ရွက် မယ်။ ကော်မတီဝင်များနှင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မယ်။ ကုန်ကျမည့် ငွေကြေး ခန့်မှန်းခြေ သိန်း(၃၀) ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မှန်းဆချက် မရှိပါ။ (၁၁)လပိုင်းတွင် စတင်ဆောင်ရွက် ၎င်းလတွင် အပြီး ဆောင် ရွက်မည်။ ဦးစားပေး (၂) စက်ရေတွင်း- ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကို ဦးတည်ပြီး လုပ်ဆောင်၍ တစ်ရွာ လုံး အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ ရေတိုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းမယ်။ နေရာရွေးချယ်ခြင်း၊ ရေတွင်း တူးဆရာငှားခြင်း၊ ပစ္စည်း ဝယ်ယူခြင်း၊ ငွေစာရင်းရှင်းတမ်းပြုလုပ်ခြင်းတွေ ဆောင်ရွက်မယ်။ မြေနေရာ ရွာမှ လှူဒါန်းမယ်။ ကော်မတီဝင်များ ရွာသူ၊ ရွာသားများနဲ့ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကုန်ကျမည့် ငွေကြေးခန့်မှန်းခြေ (၂၅)သိန်း၊ ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မှန်းဆချက် မရှိပါ။ ၁-၁-၂၀၁၇ (၁)လ နှင့်အပြီး လုပ်မယ်။ ရေတွင်းနေရာ မသတ်မှတ်ရသေးပါ။ ဦးစားပေး (၃)- ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ သင်တန်း ပေးခြင်း- ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများအားလုံးကို ဦးတည်၍ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ပြီး အကူအညီတောင်း၍ အုပ်ချုပ်မယ်။ ဟောပြောပွဲကျင်းပမယ်။ ၂ ရက် စာသင်ကျောင်းတွင် ဆောင်ရွက်မည့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လူငယ်နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်မည်။ ကုန်ကျမည့်ငွေကြေး ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ ၂ သိန်း ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေမှန်းဆချက် မရှိပါ။ ၂ လပိုင်း ပထမပတ်တွင် ၂ ရက်တာ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

သစ်ဆိမ့်ပင်ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။

လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) : ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) : ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃) : ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

စဉ်	အမည်	ဌာန	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးဝင်ဘို	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့	၀၉-၇၉၆၁၉၈၅၂၉
၂	ဒေါ်ဌေးနု	SHG	၀၉-၇၈၀၆၉၆၈၉၆
၃	ဦးအောင်ကိုလင်း	ကာလသားအဖွဲ့	၀၉-၇၇၇၇၄၁၆၃၂၊ ၂၅၆၂၉၈၂၁၆
၄	ဦးသောင်းစိန်	ဆယ်အိမ်မှူး	၀၉-၇၉၈၃၄၃၂၉၂၊ ၃၃၅၃၃၄၉၆
၅	ဥမ္မာကျော်	အက်ရှင်အေဒ် (Fellow)	၀၉-၂၆၅၄၈၆၁၅၇၊ ၇၉၂၉၃၈၅၂၉
၆	ဒေါ်စုစုထွေး	Save the Children	၀၉-၇၇၉၃၀၄၉၇၁၊ ၇၉၆၅၃၂၈၈၆
၇	ဒေါ်မြမြ	Pact Myanmar	၀၉-၇၉၉၀၁၉၉၄၅
၈	ဒေါ်သန်းဌေး	ကျောင်းကော်မတီ	၀၉-၇၉၄၆၉၅၅၇၆
၉	ဦးဇော်ဝင်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ	၀၉-၇၉၈၅၀၈၅၉၀
၁၀	ဦးရဲဝင်း	အုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၀၉-၇၉၅၇၈၃၂၂၀
၁၁	ဦးအောင်ကိုဝင်း	လူငယ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်	၀၉-၇၉၁၈၇၂၆၄၇
၁၂	ဦးသိန်းမျိုးဝင်း	ကာလသားခေါင်း	၀၉-၇၉၂၉၃၇၈၈၉

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆူနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>မိုးများသောမြေပြိုမှု</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) 	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ ☒ မိုးရေချိန် ☐ မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) ☐ အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။
<p>စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု</p> <p>အားသာချက်များ - ၆၃ သမ္မတ့ကိုက် ညီဆောမေ! ခွန်! များ! မဟုတ်သော်လည်း ငြား! မှူး! ဖား! ဝှိဇုပါသည်</p> <p>အားနည်းချက်များ - တစ် ဦး တစ် ယောက် ထဲ မှသာ ဖြေငြားခြင်း။</p> <p>အကြံပြုချက်များ - ၆၃ သမ္မတ့ ကိုက်ညီဆောမေ! ခွန်! များ! မေ! ဝါက ဗိုချို အဆင်ပြေစွာ မွေ့စေပါသည်။</p>	
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် ☒ အခြား 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရုံး ☒ ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ ☐ အခြား <p>စာရွက်အပိုသုံးပါ။</p>

<p>ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။</p> <p>၀ _____</p> <p>၁ _____</p> <p>၂ _____</p> <p>၃ _____</p> <p>၄ _____</p> <p>၅ _____</p> <p>၆ _____</p> <p>၇ _____</p> <p>၈ _____</p> <p>၉ _____</p>	<p>သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အခြေတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။</p> <p>☒ ရှိ ☐ မရှိ</p> <p>အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။</p> <p><u>မှတ်တမ်း တင်ထားခြင်း မရှိပါ။</u></p> <hr/> <p>(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ပေးပို့ ကပ်ထားပါသလား။</p> <p>☐ ရှိ ☒ မရှိ</p> <p>မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း <u>မဆေးမမှီ</u> <u>မပြင်မူ့ချ် မရှိ သေး တူတစ်ပါး</u> <u>မရှိပါ။</u></p>
---	--

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ဆောင်ရွက်မှု၊ ရှိပါက တစ်ဖက်ဖက်၊ တစ်ဖက်ဖက်၊ ပြော လက်ခံပေး၊ ပြော
ကြားခြင်း

အားနည်းချက်များ - ကြိုတင်အသိပေး၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ အဖွဲ့ မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ - ကြိုတင်အသိပေး၊ ရေး၊ ကော် မဝီ ဖွဲ့၊ ထား၊ လျှင် ဗွယ် ကုမ္ပဏီ သတင်း ရရှိမှု

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	☐ အရေးဒေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည် နေရာ
☒ လက်ကိုင်ဖုန်း	☒ နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	☐ စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☐ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ ရုပ်မြင်သံကြား	☐ အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - ဖယ်ပြေပုံ စာအုပ် ဖွင့် ဆက်ဆွယ်ခြင်း

အားနည်းချက်များ - ဒီဇိုင်း တာနက်ဖြင့် ဆက်ဆွယ်ခြင်း

အကြံပြုချက်များ - အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်ဆွယ် လျှင် သတင်းများကို ပို၍ ဖွယ်ကူ ဖွင့်မြင်စွာ ပြုပြင်ခြင်း

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - မရှိ

အားနည်းချက်များ - အန္တရာယ် ပြမြေပုံ အသုံး မပြုခြင်း

အကြံပြုချက်များ - အန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် ထိခိုက်မှု ဖြစ်နိုင်စေမှုကိုခန့်မှန်းမှု

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှသင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှင့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ - ဂန္ဓာသား၊ ချွေး၊ သတင်း၊ ပေး၊ ခြင်း

အားနည်းချက်များ - ခေါင်း၊ လေး၊ ထိုး၊ ရှိ၊ အချက်ပြ၊ မှု၊ မရှိ၊ ခြင်း

အကြံပြုချက်များ - ခေါင်း၊ လေး၊ ထိုး၊ ရှိ၊ အချက်ပြ၊ မှု၊ မရှိ၊ ခြင်း၊ လက်၊ ကျင့်၊ ဖွဲ့၊ ရှိ၊ မှု၊ မရှိ၊ ခြင်း၊
မကောင်း၊ လှည့်၊ မှု၊ မရှိ၊ လေး၊ ထိုး၊ ခြင်း၊ အား၊ ခြင်း၊ သိ၊ မှု၊ မရှိ၊ ခြင်း

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
- (ကွဲပြားနေသော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ ဘေးကင်းစိုလှုံ့ရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် စိုလှုံ့ရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

စိုလှုံ့ရာအဆောက်အအုံအစဉ်များ

- ရေ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့ဝဘ်များ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - စိုလှုံ့ရာ အဆောက်အအုံသည် ဘေး၊ လွတ်ကင်းရာ နေရာတွင် တည်ရှိခြင်း

အားနည်းချက်များ - စစ်ဦးစီးဌာန၊ မြေသား၊ မြေခွဲ၊ ဘေး၊ ကင်း၊ စိုလှုံ့ရာ အတွက် ပစ္စည်း၊ အစား၊ အစာ၊ ပေး၊ မှု၊ မရှိ၊ ခြင်း

အကြံပြုချက်များ - ထိုကဲ့သို့ထိခိုက် သိမ်း၊ လှည့် အန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက အစာရေစာဖြတ် လုပ် မှု မရှိ ခြင်း။

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။

ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်)
ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။

ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။

ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ရှိ မရှိ

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ရှိ မရှိ

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ရှိ မရှိ

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ။

ရှိ မရှိ

အဆင့်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

- အားသာချက်များ - ဘေးဖြစ်ပွားမှုများ ဖောက်ဖျက်မှုများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ
- အားနည်းချက်များ - ကြီးမားသော အန္တရာယ်များ၊ မကြီးမားသော အန္တရာယ်များ၊ မကြီးမားသော အန္တရာယ်များ၊ မကြီးမားသော အန္တရာယ်များ
- အကြံပြုချက်များ - အန္တရာယ်များကို လျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများ

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မည်ကဲ့သို့ မကြာခဏဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်မှူးလေဝသနှင့် လေပေဒဏ်းစီးငြာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းအချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

- အားသာချက်များ - သတင်း အချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။
- အားနည်းချက်များ - ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ
- အကြံပြုချက်များ - ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ၊ ငှာရန် ခက်ခဲမှုများ

၃၂

အနစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ
၁။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။ ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။ သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၅။ ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၆။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၇။ ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၈။ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၉။ သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ
လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅၈ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှုဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုပရိုဂရမ်ပါက သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့်ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ စိတ်။

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံရိပ်ယူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံရိပ်ယူ (က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက်တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ထိန်းသိမ်းဆိုင်ရာဖြစ်စေမှုများ	ရှိ	မရှိ
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီဇေယာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆိုးရွားအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့ အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေ့ရှိသည့်သုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကို ထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစစ်ဆေးရန်အတွက် ပုံရိုးပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှုတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ရွေးခန်းရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။